

С.Ж.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА

СӨЖ

ИММУНИЗАЦИЯДАН КЕЙІН ПАЙДА БОЛАТЫН ҚАЛДЫҚТАРДЫ ЖИНАУДЫ, САҚТАУДЫ, ТАСЫМАЛДАУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ ҚАУІПСІЗДІК ЕРЕЖЕЛЕРІ

ОРЫНДАҒАН: ОРЫНБАСАР ГУЛИМ

ТЕКСЕРГЕН: ЖАХАН ЖАДЫРА
ЖАХАНҚЫЗЫ

- 1. ИБП және ДП сақтауға арналған қойма бөлек тұрған ғимараттарға немесе ғимараттың бірінші қабатында, сыртқа шығатын жеке есігі бар, басқа үй-жайлардан оқшауланған объектіде немесе құрғақ, желдетілетін жертөледе орналасады. ДП сақтауға арналған қойма тікелей зертханаларда да орналасуы мүмкін. Қойма үй-жайлары жақсы жарықтандырылған, жеңіл желдетілуі тиіс. Жылыту, желдету, жасанды және табиғи жарықтандыру санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес болуы тиіс.**
- 2. Сақтауға арналған қоймада тоңазытқыштар, мұздатқыштар, тоңазытқыш камералар орналасады немесе тоңазытқыш бөлмелер (бұдан әрі - тоңазытқыш жабдық) жабдықталады.**
- 3. Тоңазытқыш бөлмелер, тоңазытқыш және мұздатқыш камералар еденнен кемінде 10 сантиметр биіктіктегі стеллаждармен жабдықталады. ИБП мен ДП жарықтың әсерінен қорғалады. ИБП мен ДП бөгде заттармен бірге және тікелей еденде сақтауға рұқсат етілмейді.**
- 4. ИБП мен ДП-ны сақтау кезінде оларды түрлері бойынша, жарамдылық мерзімін және сериясын ескере отырып, тоңазытқыш жабдығының стеллаждарында немесе сөрелерінде орналастырылады. Күнделікті тәулігіне екі рет (таңертең және кешке) тоңазытқыш жабдығының температурасы осы Ережелерге 1-қосымшаға сәйкес**

Тоңазытқыш бөлмелер, тоңазытқыш және мұздатқыш камералар еденнен кемінде 10 сантиметр биіктіктегі стеллаждармен жабдықталады. ИБП мен ДП жарықтың әсерінен қорғалады. ИБП мен ДП бөгде заттармен бірге және тікелей еденде сақтауға рұқсат етілмейді.

4. ИБП мен ДП-ны сақтау кезінде оларды түрлері бойынша, жарамдылық мерзімін және сериясын ескере отырып, тоңазытқыш жабдығының стеллаждарында немесе сөрелерінде орналастырылады. Күнделікті тәулігіне екі рет (таңертең және кешке) тоңазытқыш жабдығының температурасы осы Ережелерге 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша

5. ИБП мен ДП-ны сақтау және тасымалдау үшін плюс 2⁰С-тан плюс 8⁰С-қа дейінгі шектегі температура қолайлы болып табылады. Сақтау осы Ережелерге 2-қосымшаға сәйкес ИБП сақтаудың температуралық жағдайы кезінде жүзеге асырылады. ДП тасымалдау оған қоса берілген нұсқаулыққа сәйкес жүзеге асырылуы мүмкін.

6. Тұтынушыларға дейін тасымалдау ең қысқа мерзімде - 48 сағаттан артық емес жүзеге асырылады.

7. ИБП мен ДП жеткізіп беруші қабылдап алушыға алдын ала жүк жеткізу мерзімі туралы хабарлайды.

8. ИБП мен ДП-ны қабылдау кезінде жүк дереу тоңазытқыш камераға орналастырылады және термоконтейнерлерді түсіру жүргізіледі. ИБП мен ДП партиясын қабылдау актісі осы Ережелерге 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша толтырылады. Тиісті термоиндикаторлардың көрсеткіштері тексеріледі, оларға түсу мерзімі енгізіледі. Барлық мәліметтер осы Ережелерге 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша иммундық-биологиялық препараттарды есепке алу журналына және осы Ережеге 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша диагностикалау препараттарды есепке алу журналына енгізіледі.

9. ИБП мен ДП-ның жөнелтілуі кешіктірілген кезде, оларды вокзалдың, әуежайлардың қоймаларының тоңазытқыш камераларына орналастырады немесе тоңазытқышқа салып жөнелтушінің қоймасына қайтарады.

10. Тоңазытқыш бөлмелер, тоңазытқыш және мұздатқыш камералар еденнен кемінде 10 сантиметр биіктіктегі стеллаждармен жабдықталады. ИБП мен ДП жарықтың әсерінен қорғалады. ИБП мен ДП бөгде заттармен бірге және тікелей еденде сақтауға рұқсат етілмейді.

11. ИБП мен ДП-ны сақтау кезінде оларды түрлері бойынша, жарамдылық мерзімін және сериясын ескере отырып, тоңазытқыш жабдығының стеллаждарында немесе сөрелерінде орналастырылады. Күнделікті тәулігіне екі рет (таңертең және кешке) тоңазытқыш жабдығының температурасы осы Ережелерге 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тоңазытқыш жабдықтың температуралық режимін есепке алу журналына белгіленеді.

12. Әрбір контейнерде олардың сапасын сақтауға қажетті ИБП мен ДП-ның түрі, сақтау температурасы көрсетілген таңбасы болады.

13. ИБП мен ДП-ны сақтаумен және тасымалдаумен айналысатын жеке және заңды тұлғаларда резервті тоңазытқыш жабдық, олардың запас бөліктері, термоконтейнерлер, тоңазыту элементтері болу тиіс.

14. ИБП мен ДП сақтаумен айналысатын жеке тұлға немесе заңды тұлғаның басшысы олардың санына тәуелсіз тоңазытқыш жабдығында ақаудың пайда болу немесе электр энергиясының сөну жағдайына арналған шұғыл іс-шаралар жоспарын бекітеді.

15. Энергия көзінің уақытша сөну жағдайында температураны ұстап тұру үшін тоңазытқыштың төменгі сөресінде орналасқан мұздатылған тоңазытқыш элементтердің қоры болуы қажет.

16. Тоңазыту элементтерді тез мұздату үшін арнайы мұздатқыштар пайдаланылады. Тоңазыту элементтері мұздатқышта қырынан жатқызылады.

17. Тоңазытқыш жабдықтар және термоконтейнерлер таза ұсталады, үнемі (айына кемінде бір рет) мұзы ерітіледі және жуылады. Тоңазытқыш камераларының қабырғаларындағы қырау қабаты 5 миллиметрден аспауы тиіс.

18. Әрбір тоңазытқыш тоңазытқыштың жоғарғы және төменгі бөлігінде орналастырылған екі термометрмен жабдықталады. Термометрлер жыл сайын метрологиялық тексеруден өтеді.

19. Жылына кемінде бір рет тоңазытқыш жабдықтарын білікті мамандар міндетті түрде орындалған жұмыстардың актісін жасай отырып техникалық тексеруден өткізеді.

20. ИБП мен ДП қоймасында жүк тиеу - түсіру алаңы және автокөлікке арналған кіреберіс жолдар көзделеді.

21. Қоймада ИБП мен ДП-ны сақтауға, ораманы шешуге және қаптауға арналған, тоңазыту элементтерін, термоконтейнерлерді және басқа да қаптау материалдарын сақтауға арналған үй-жайлар болуға тиіс.

22. Жарамдылық мерзімі өткен, жарамсыз болу белгілері (түсінің өзгеруі, бөгде элементердің, тұнбаның, сыйымдылықта сызаттың болуы, көлемінің болмауы немесе жеткіліксіздігі) бар ИБП мен ДП есептен шығару және жою актісін ресімдеумен есептен шығарылады және жойылады. Жойылуы санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес жүргізіледі.

23. Тоңазытқыш және мұздатқыш камераларда жұмыс істеу кезінде жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша мынадай шаралар сақталады:

1) тоңазытқыш немесе мұздатқыш камераға кірер алдында бөлімше қызметкерін ол туралы алдын ала ескерту қажет;

2) тоңазытқыш және мұздатқыш камераға кірмес бұрын есігін іштен ашуға болатындығын тексеріп алу қажет, кілт камерада жұмыс істейтін жұмыскерде болуы керек;

3) мұздатқыш камераға жылы киімсіз кіруге рұқсат етілмейді.

24. ИБП мен ДП қоймадан ИБП мен ДП алуға сенімхат, сондай-ақ талап немесе өтінім ұсынылған кезде босатылады.

28. Сақтау, тасымалдау мен пайдаланудың барлық кезеңінде әрбір ИБП-ға ұсынылатын талаптарға сәйкес салқындату тізбегі сақталады.

29. ИБП-ны республикалық және облыстық деңгейдегі қоймада сақтау мерзімі 6 айдан, қалалық және аудандық қоймаларда - 3 айдан, тікелей егу жүргізетін медициналық ұйымдарда – 1 айдан, егу пункттерінде (мектептер, балабақшалар және басқа да балаларға арналған мекемелерде) - 1 аптадан аспауы тиіс. ИБП-ны егу пункттерінде белгіленген сақтау мерзімдерінде қолданбаған кезде қалдықтары жоғары деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымдарына өткізіледі.

30. Денсаулық сақтау ұйымдарында ИБП-ны сақтау үшін егу кабинеттерінде орнатылған тоңазытқыштар пайдаланылады

31. Профилактикалық егулерді жүргізетін денсаулық сақтау ұйымдарында ИБП-ны сақтау кезінде:

1) әрбір қаптамасына салқындатылған ауа кіретіндей болу тиіс;

2) жарамдылық мерзімі аз ИБП бірінші кезекте қолданылатындай етіп, орналастырылуы тиіс;

3) ИБП шишасын ашқанға дейін, мұздатқышта сақталатын және мұздатуға жатқызылуы мүмкін полиомиелит вакцинасын қоспағанда, тоңазытқыштарда плюс 2⁰С-ден плюс 8⁰С-ге дейінгі температурада сақталады.

32. Тоңазытқышта ИБП-ны сақтау кезінде ИБП-мен және тоңазыту элементтерімен толтырылған тоңазытқыштың көлемі жалпы көлемінің жартысынан аспауы тиіс.

33. Егер бұл вакцинаға берілген нұсқауда ескертілмесе, барлық ИБП-ға арналған еріткіштер ерекше температуралық жағдайда сақтауды қажет етпейді. Езіп қосу кезінде еріткіштің және ИБП-ның температурасы бірдей болуы керек. Сондықтан қолданғанға дейін тәулік бұрын еріткішті тоңазытқышқа орналастырады. Еріткішті мұздатуға болмайды. Әрбір ИБП-ға сол ИБП-ны дайындаған өндірушінің еріткіші қоса ұсынылады.

34. Қолданылуы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік орган тоқтатқан ИБП-ның жекелеген серияларын, оларды одан әрі қолдану немесе жою мүмкіндігі туралы мәселе шешілгенге дейін қоймада сақталады.

35. ИБП-ны жіберу немесе жөнелту кезінде құжаттама үш данада ресімделеді, оның біреуі қабылдап алушыға, екіншісі ұйымның бухгалтериясына беріледі, ал үшіншісі ИБП-ны беретін ұйымда қалады.

36. ИБП-ны тасымалдау тоңазыту элементтері бар термоконтейнерде немесе арнайы тоңазытқышпен жабдықталған көлікте ілеспе құжаттарымен жүргізіледі.

37. Термоконтейнердің әрбір бірлігіне термоиндикатор салынады. ИБП үшін әрбір 3000 дозаға бір термоиндикатор есебінен салынады.

41. ИБП-ны жіберу немесе жөнелту кезінде құжаттама үш данада ресімделеді, оның біреуі қабылдап алушыға, екіншісі ұйымның бухгалтериясына беріледі, ал үшіншісі ИБП-ны беретін ұйымда қалады.

42. ИБП-ны тасымалдау тоңазыту элементтері бар термоконтейнерде немесе арнайы тоңазытқышпен жабдықталған көлікте ілеспе құжаттарымен жүргізіледі.

43. Термоконтейнердің әрбір бірлігіне термоиндикатор салынады. ИБП үшін әрбір 3000 дозаға бір термоиндикатор есебінен салынады.

44. Салқындату тізбегінің барлық деңгейлерінде медициналық ұйымдарға түсуін тіркеу және препараттардың термоиндикатордың көрсеткіштерін белгілей отырып, одан әрі жөнелту жүргізіледі.

45. Егуді жүргізетін денсаулық сақтау ұйымдары ИБП-ны тасымалдауға арналған тоңазыту элементтерінің жинағы бар, сондай-ақ стационарлық тоңазытқыш сынған немесе электр энергиясы сөнген жағдайда оларды резервті сақтауға арналған термоконтейнерлердің жеткілікті мөлшерімен қамтамасыз етіледі.

46. ИБП-мен жұмысқа, оларды қолдану жағына егулерді жүргізуге рұқсаты бар, жоғары және орта медициналық білімді, егуді жүргізу техникасына, асқынулар мен вакцинадан кейінгі реакциялар дамыған жағдайда кезек күттірмейтін көмек тәсілдеріне оқытылған адамдар жіберіледі. Рұқсатты хат түрінде жыл сайын медициналық ұйым жанында арнайы құрылған профилактикалық егулер өткізуге рұқсат беру жөніндегі комиссия береді.

47. ИБП-ны сақтаудың және тасымалдаудың температуралық режимінің бұзылуы анықталған кезде препараттарды одан әрі пайдалану мүмкіндігі туралы шешім қабылдау үшін ұйымның басшысына хабар беріледі.

48. Шिशаларда шығарылатын сұйық инъекциялық ИБП, ампулаларда шығарылатын ИБП-ны қоспағанда, егер басқалар оларға арналған нұсқаулықта көзделмесе, ашылғаннан кейін үш күннің ішінде қолдануға рұқсат етіледі.

49. Қызылшаға, қызамыққа, эпидемиялық паротитке, туберкулезге, сары қызбаға қарсы ерітілген вакциналар ерітілгеннен кейін жедел немесе егер бұл вакцинаға берілген нұсқауда рұқсат етілсе, 3 не 6 сағат ішінде қолданылады.

50. ИБП-ны сақтаудың және тасымалдаудың температуралық режимінің бұзылуы анықталған кезде препараттарды одан әрі пайдалану мүмкіндігі туралы шешім қабылдау үшін ұйымның басшысына хабар беріледі.

51.. Шишаларда шығарылатын сұйық инъекциялық ИБП, ампулаларда шығарылатын ИБП-ны қоспағанда, егер басқалар оларға арналған нұсқаулықта көзделмесе, ашылғаннан кейін үш күннің ішінде қолдануға рұқсат етіледі.

52.. Қызылшаға, қызамыққа, эпидемиялық паротитке, туберкулезге, сары қызбаға қарсы ерітілген вакциналар ерітілгеннен кейін жедел немесе егер бұл вакцинаға берілген нұсқауда рұқсат етілсе, 3 не 6 сағат ішінде қолданылады.

53. ИБП-ны сақтаудың және тасымалдаудың температуралық режимінің бұзылуы анықталған кезде препараттарды одан әрі пайдалану мүмкіндігі туралы шешім қабылдау үшін ұйымның басшысына хабар беріледі.

54. Шишаларда шығарылатын сұйық инъекциялық ИБП, ампулаларда шығарылатын ИБП-ны қоспағанда, егер басқалар оларға арналған нұсқаулықта көзделмесе, ашылғаннан кейін үш күннің ішінде қолдануға рұқсат етіледі.

55 Қызылшаға, қызамыққа, эпидемиялық паротитке, туберкулезге, сары қызбаға қарсы ерітілген вакциналар ерітілгеннен кейін жедел немесе егер бұл вакцинаға берілген нұсқауда рұқсат етілсе, 3 не 6 сағат ішінде қолданылады.

56. Пайдаланылған шприцтері бар ҚЖЖҚ мынадай әдістермен жойылады:

1) қоқыс өртейтін пештерде (инсинераторларда) орташа (800-1000°C) және жоғары (1000°C-тан жоғары) температураларда өртеу;

2) пештерде, ашық шұқырларда немесе металл бөшекелерде салыстырмалы жоғары емес температураларда (400°C төмен) өртеу.

57. Пайдаланылған шприцтері бар ҚЖЖҚ-ны жинау, тасымалдау және өртеу жауапты қызметкердің қадағалауымен жүргізілуге тиіс.

58. Иммунитеттеудің қауіпсіздігі мақсатында мынадай шарттар сақталуы тиіс:

1) стерильді өздігінен блоктанатын және өздігінен жойылатын шприцтерді пайдалану;

2) қаптаманың бүтіндігі бұзылған, сақтау мерзімі өткен, көрінетін ластану белгілері бар шприцтер мен инелерді жою;

3) қаптамаларын тікелей шприцті қолданар алдында ашу;

4) шприцтерді және ҚЖЖҚ сақтауға арналған жеке үй-жай бөлу;

5) сапалы жән

59) ИБП-ның әрбір шишасын ерітуге жеке бір рет қолданылатын стерильді шприцтерді және инелерді пайдалану;

60) ИБП-ны ерітіп қосқаннан кейін дереу шиша тығынынан инені алу;

61) егер нұсқауда басқалары ескертілмесе, ерітіп қосу кезінде ИБП-ға еріткіштің толық мөлшерін пайдалану;

62) енгізу техникасын сақтау және ИБП-ны енгізген кезде дене аймағын дұрыс таңдау;

63) ИБП-сы бар шиша тығынын өңдеу және дене аймағын өңдеу үшін бөлек мақта немесе дәкелі шариктерді пайдалану;

дене аймағын өңдеуге арналған мақта немесе дәкелі шариктерді спиртте емес, құрғақ күйінде сақтау;

64) вакцинатордың қолында терінің зақымдалуы болған жағдайда бір рет қолданылатын қолғаптарды пайдалану;

65) вакцинаторларды иммунитеттеу мәселелері бойынша жыл сайын даярлау;

66) егілушінің медициналық құжаттамасында профилактикалық егу жүргізуге рұқсатты ресімдеу арқылы дәрігер, ол болмаған жағдайда фельдшер қарап-тексеруі;

67) кәмелеттік жасқа толмағандарға, әрекетке қабілетсіздерге ата-аналарына немесе олардың заңды өкілдеріне алдын ала хабарлағаннан кейін егу жүргізу;

- 68) шприц қаптамасын ашқаннан кейін ИБП-ны енгізуге дейінгі уақытты қысқарту**
- 69) Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы ұсынған, ИБП-ны енгізу кезінде баланың дұрыс қалпы;**
- 70) егу бөлмелерінде ИБП-мен, өздігінен блоктанатын және өздігінен жойылатын шприцтермен және ҚЖЖҚ-мен кешенді жабдықтау принципін сақтау;**
- 71) ҚЖЖҚ-ны орнықты бетке егу өткізетін орынға жақын орналастыру;**
- 72) егуден кейін қолданылған инесімен шприцті алдын ала жумай, дезинфекцияламай, бөлшектемей және қолданылған шприцті пішінін өзгертпей дереу ҚЖЖҚ-ға жинау;**
- 73) төрттен үш бөлігі толған кезінде (не белгіге дейін) ҚЖЖҚ қақпағын жабу;**
- 74) пайдаланылған шприцтермен толтырылған ҚЖЖҚ-ны уақытша сақтау үшін арнайы бөлінген орын бөлу;**
- 75) толған ҚЖЖҚ-ны жедел жою.**

**Назарларыңызға
рахмет!!!**

